



Euroopa Liidu  
Nõukogu

Brüssel, 25. juuni 2018  
(OR. en)

7663/18  
ADD 1 DCL 1

WTO 55  
SERVICES 11  
FDI 11  
COASI 73

### **SALASTATUSE KATEGOORIA KAOTAMINE**

---

Dokument: 7663/18 ADD 1 RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Kuupäev: 8. mai 2018

Uus staatus: Avalik

---

Teema: Läbirääkimisjuhised vabakaubanduslepingu sõlmimiseks Austraaliaga

---

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele eespool nimetatud dokument, mille salastatuse kategooria on kaotatud.

Nimetatud dokumendi tekst on identne eelmise versiooni tekstiga.

---



Euroopa Liidu  
Nõukogu

Brüssel, 8. mai 2018  
(OR. en)

7663/18  
ADD 1

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

WTO 55  
SERVICES 11  
FDI 11  
COASI 73

**MÄRKUS**

---

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Nõukogu
Teema:	Läbirääkimisjuhised vabakaubanduslepingu sõlmimiseks Austraaliaga

---

Pärast COREPERis 8. mail 2018 toimunud arutelu edastatakse delegatsioonidele lisas läbirääkimisjuhised vabakaubanduslepingu sõlmimiseks Austraaliaga, et välisasjade nõukogu (kaubandus) võtaks selle 22. mail 2018 toimuval istungil vastu.

**LÄBIRÄÄKIMISJUHISED VABAKAUBANDUSLEPINGU SÖLMIMISEKS  
AUSTRALIAGA**

**A. LEPINGU LAAD JA ULATUS**

Leping peaks sisaldama vaid kaubandusega ja välismaiste otseinvesteeringutega seotud valdkondi käsitlevaid sätteid, mida lepinguosalisel omavahel kohaldavad.

Leping peaks olema laiahaardeline ja ulatuslik ning täielikult kooskõlas Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) eeskirjade ja kohustustega. Läbirääkimiste käigus ja lõpuleviimisel tuleks arvesse võtta WTO lepingutest tulenevaid kohustusi. Lepingul peaksid olema kõrged eesmärgid, mis ulatuvad WTO kohustustest kaugemale.

Lepinguga peaks olema ette nähtud kaubavahetuse ja teenustekaubanduse ning välismaiste otseinvesteeringute järkjärguline ja vastastikune liberaliseerimine. Leping sisaldab üksikasjalikke eeskirju kaubandusega seotud muude, allpool täpsustatud valdkondade kohta, et edendada, hõlbustada või reguleerida asjaomast kaubandust ja välismaiseid otseinvesteeringuid. Kõik lepingust tulenevad kohustused võetakse eesmärgiga saavutada otsene ja viivitamatu mõju kaubandusele, vajaduse korral ELi ühiseeskirjade kohaldamisalas. Kõikide elementide üle peetakse läbirääkimisi samal ajal ning ühe eesmärgi nimel: tagada tollimaksude kaotamise, tarbetute regulatiivsete kaubandustõkete kaotamise ning õigusnormide parandamise tasakaalustatud resultaati, mis toob kaasa märkimisväärsed tulemused kõigis nimetatud aspektides ning turgude tegeliku avamise üksteisele.

Leping peaks sisaldama üksnes kohustusi valdkondades, mis kuuluvad mõlema lepinguosalise kõikide asjaomaste ametiasutuste ja üksuste kompetentsi.

Lepinguga tuleks tagada, et lepingu sätteid järgitakse kõigil valitsemistasanditel, kaasa arvatud piirkondlikes ametiasutustes ja asjaomastes üksustes.

## RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Lepinguga tunnustatakse, et kestlik areng on mõlema lepinguosalise üldine eesmärk ning et nad püüavad tagada ja hõlbustada rahvusvaheliste keskkonda ja tööjõudu käsitlevate kokkulepete ja standardite täitmist. Leping peaks ühtlasi toetama kestliku arengu ja üldisemate ELi väärtuste edendamist, muu hulgas kaubandusega seotud töö- ja keskkonnavalaste sätete lisamise teel, hõlmates näiteks selliseid aspekte nagu ettevõtja sotsiaalne vastutus, maaomandi, kalavarude ja metsade vastutustundlik majandamine, vastutustundlikud investeeringud põllumajanduses ja läbipaistvus. Selliste meetmete puhul tuleks lepingu kõigis osades võtta arvesse kestlikku arengut ning lisada ka konkreetne peatükk kaubanduse ja kestliku arengu kohta, mis hõlmaks nii sotsiaal- kui ka keskkonnaküsimusi.

Lepingu kaubandus- ja investeerimissätete majanduslikku, keskkonna- ja sotsiaalset (sh naistele avalduvat) mõju tuleks uurida kestliku arengu alase sõltumatu mõjuhindamisega, mida tuleks teha samal ajal läbirääkimistega. Komisjon peaks tagama, et kestliku arengu alase mõjuhindamise käigus peetakse korrapärast dialoogi kõigi asjaomaste kodanikuühiskonna sidusrühmadega. Kestliku arengu alane mõjuhindamine tuleks lõpule viia enne lepingu parafeerimist ning hindamise tulemusi tuleks läbirääkimisprotsessis arvesse võtta. Mõjuhindamise eesmärk oleks: a) selgitada välja lepingu tõenäoline mõju kestlikule arengule ja kliimale ning võimalik mõju muudele, eelkõige vähim arenenud riikidele ning asjakohasel juhul ülemeremaadele ja -territooriumidele ja äärepoolseimatele piirkondadele, b) teha ettepanekuid meetmete võtmiseks, millega maksimeerida lepingust tulenevat kasu ja hoida ära või viia miinimumini selle võimalikud negatiivsed tagajärjed.

### B. LEPINGU KAVANDATAV SISU

#### **Preambul, üldpõhimõtted**

Preambulis tuleks meenutada, et partnerlussuhted Austraaliaga rajanevad ühistel põhimõtetel ja väärtustel, mis kajastuvad ELi ja Austraalia raamlepingus. Leping peaks moodustama osa raamlepingus<sup>1</sup> kindlaks määratud üldistest poliitilistest suhetest ja institutsionaalsest raamistikust.

---

<sup>1</sup> <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016JC0051>

## RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Selleks et liberaliseerida kahepoolset kaubandust ja välismaiseid otseinvesteeringuid, tuleks lepingus muu hulga käsitleda ka järgmist:

- ELi välistegevuse põhimõtted ja eesmärgid;
- lepinguosaliste valmisolek tagada kestlik areng ja rahvusvahelise kaubanduse panus kestliku arengu majanduslikku, sotsiaalsesse ja keskkonnavalasesse mõõtmesse, mis muu hulgas hõlmab majandusarengut, vaesuse vähendamist, täielikku ja tootlikku tööhõivet ning kõigile inimväärse töö tagamist, samuti keskkonna ja loodusvarade kaitsmist ja säilitamist;
- lepinguosaliste valmisolek pidada täielikult kinni nende WTO liikmesusest tulenevatest õigustest ja kohustustest;
- lepinguosaliste valmisolek suurendada tarbijate heaolu poliitikameetmete kaudu, millega tagatakse tarbijate kaitsmise kõrge tase ja nende majanduslik heaolu;
- lepinguosaliste valmisolek hoida ära ja kõrvaldada mittetariifsed kaubandus- ja välismaiste otseinvesteeringute tõkked;
- õigus reguleerida majandustegevust avalikes huvides kooskõlas rahvusvaheliste kohustustega, et saavutada õiguspäraseid avaliku poliitika eesmäärke, näiteks rahvatervise kaitse ja edendamine, sotsiaalteenused, riiklik haridus, ohutus, keskkond, avalik kord, sotsiaal- ja tarbijakaitse, eraelu puutumatus ja andmekaitse ning kultuurilise mitmekesisuse edendamine ja kaitse;
- eesmärk luua lepinguga lepinguosaliste vaheliste majandussuhete ja eelkõige kaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute arendamiseks uus raamistik;
- lepinguosaliste ühine eesmärk võtta arvesse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) ees seisvaid raskusi kaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute arengusse panustamisel;

- lepinguosaliste valmisolek suhelda kõigi asjaomaste kodanikuühiskonna sidusrühmadega, kaasa arvatud erasektori, ametiühingute ja muude valitsusväliste organisatsioonidega.

### **Eesmärgid**

Leping peaks kinnitama ühist eesmärki, milleks on kogu kaubavahetuse, teenustekaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute järkjärguline ja vastastikune põhjalik liberaliseerimine täielikus kooskõlas WTO eeskirjadega, eelkõige üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) XXIV artikliga ja teenustekaubanduse üldlepingu (GATS) V artikliga.

Lepinguga tuleks tagada hea turulepääs riigihangete valdkonnas ja kaubandusega seotud intellektuaalomandiõiguste, sealhulgas geograafiliste tähiste kaitse ning tõhustada dialoogi ja koostööd tehnilistes ja õigusküsimustes.

Lepinguga tuleks tunnustada, et kestlik areng on lepinguosaliste peamine eesmärk, ning tagada kaubanduse edendamist silmas pidades rahvusvaheliste keskkonna- ja sotsiaallepingute ja -standardite täitmine ning seda hõlbustada. Kestlikku arengut, mis tähendab keskkonna- ja sotsiaalküsimustega kooskõlas olevat majandusarengut, tuleks kogu lepingus arvesse võtta. Lepinguga tuleks välistada, et lepinguosalisel toetavad kaubandust või välismaiseid otseinvesteeringuid, madaldades siseriiklike õigusaktide nõudeid keskkonna, tööõiguse või tervishoiu ja -ohutuse valdkonnas või muutes leebemaks tööõiguse põhieeskirju, mille eesmärk on kaitsta ja edendada kultuurilist mitmekesisust.

**Kaubavahetus**

Impordi- ja eksporditollimaksud ning mittetariifsed meetmed

Lepingu eesmärk on tagada kaubanduse liberaliseerimine võimalikult suures ulatuses. Leping peaks hõlmama kogu lepinguosaliste vahelist kaubavahetust. Lepingu jõustumisel peaks enamik tollitariife olema kaotatud. Lepingu eesmärk peaks olema likvideerida mõlemapoolselt imporditollid ja samaväärsed mõjuga maksud reeglina mitte hiljem kui seitsme aasta jooksul. Erandeid peaks olema võimalikult vähe ja kõige probleemsemate toodete suhtes tuleks kehtestada erisätted, mille üle tuleks pidada võimalikult üksikasjalikke läbirääkimisi. Näiteks tuleks teatavate põllumajandustoodete puhul kaaluda osalist liberaliseerimist, nagu tariifikvootide, pikemate üleminekuperioodide või muude kokkulepete kohaldamist, võttes muu hulgas arvesse konkreetseid mureküsimumsi seoses liidu äärepoolseimate piirkondadega ja muude kaubanduslepingute üle peetavate läbirääkimiste tulemusi.

Tollitariifide vähendamise üle läbirääkimiste pidamisel tuleks lähtuda läbirääkimiste alustamise kuupäeval ELi poolt *erga omnes* kohaldatavatest tollimaksudest ja läbirääkimiste alustamise kuupäeval Austraalia poolt *erga omnes* kohaldatavatest tollimaksudest.

Kõik ekspordi suhtes kehtivad tollimaksud või maksud või muud samaväärsed meetmed tuleks kaotada ning uusi sellelaadseid meetmeid ei tohiks võtta.

Lepingus tuleks keelata ära kõik lepinguosaliste vahelise kaubanduse keelud ja piirangud, sealhulgas koguselised piirangud või loanõuded, mis ei kuulu allpool nimetatud erandite hulka, ning see peaks sisaldama täiustatud põhimõtteid impordi- ja ekspordilubade, parandatud kaupade, ümberlaadimise, ümbertöötatud kaupade ja päritolu märkimise kohta.

Päritolureeglid

Päritolureeglid ja halduskoostööd käsitlevad sätteid peaksid lihtsustama kaubandust, olema arusaadavamad ning arvesse võtma ELi standardseid sooduspäritolureegleid ja ELi huve.

Pettusevastased meetmed

Lepingus sisalduvas haldusalase koostöö tõhustamise klauslis tuleks kindlaks määrata kord ja asjakohased meetmed, mida lepinguosalisel võivad kohaldada juhul, kui ilmneb halduskoostöö puudumine tolliküsimustes, eeskirjade eiramine või pettus.

Haldusvigade käsitlemine

Ühtlasi tuleks lepingus sätestada, et asjakohaste meetmete võtmise võimalust uuritakse ühiselt juhul, kui pädevad asutused on teinud sooduspäritolureeglite kohaldamisel vigu.

Tollimenetluse ja kaubanduse lihtsustamine

Leping peaks sisaldama sätteid lepinguosaliste vahelise kaubanduse lihtsustamise kohta, tagades samas tõhusa kontrolli. Selleks peaks leping sisaldama mõlema lepinguosalise kohustusi seoses importi, ekspordi ja transiiti käsitlevate eeskirjade, nõuete, formaalsuste ja protseduuridega ning need peaksid olema ambitsioonikad ja ulatuslikumad kui WTO kaubanduse lihtsustamise lepinguga ette nähtud.

Leping peaks edendama rahvusvaheliste eeskirjade ja standardite tõhusat rakendamist ning kohaldamist tollivaldkonnas ja muudes kaubandusega seotud menetlustes, kaasa arvatud WTO eeskirjad, WTO kaubanduse lihtsustamise leping, Maailma Tolliorganisatsiooni eeskirjad ning muudetud Kyoto konventsioon.

## RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Leping peaks sisaldama sätteid, millega soodustatakse parimate tavade ja kogemuste vahetust ühist huvi pakkuvates konkreetsetes valdkondades. Need valdkonnad võivad hõlmata selliseid küsimusi nagu eeskirjade ja menetluste ajakohastamine ja lihtsustamine, standarditud dokumendid, tariifne klassifitseerimine, läbipaistvus, vastastikune tunnustamine ja ametite vaheline koostöö.

Lepinguga tuleks edendada õigusnormide lähendamist kaubanduse lihtsustamise valdkonnas, tuginedes WTO kaubanduse lihtsustamise lepingule ning vajaduse korral muudele asjakohastele rahvusvahelistele standarditele ja dokumentidele.

Lepinguga tuleks edendada intellektuaalomandi õiguskaitse tõhusat ja mõjusat jõustamist tolliasutuste poolt kõikide tollikontrolli alla kuuluvate kaupade suhtes.

Lepingus sisalduvates kaubanduse lihtsustamise sätetes tuleks arvesse võtta VKEde ees seisvaid raskusi, tagades samal ajal võrdsed tingimused kõikide ettevõtjate jaoks.

Lepinguga tuleks koostada tolliküsimustes toimuva koostöö ja vastastikuse haldusabi protokoll, mis hõlmab tolli pettusevastaste juurdluste korraldamisel antavat abi (sealhulgas taotluse alusel antav abi, omal algatusel antav abi ja konfidentsiaalsus).

### Mittetariifsed tõkked

Lepingus käsitletakse kaubandusega seotud õiguslaseid küsimusi ja mittetariifseid tõkkeid. Esmajärjekorras tuleks tähelepanu pöörata sätetele ja menetlustele, mis lisatakse selleks, et tagada kaubandusega seotud põhjendamatute mittetariifsete piirangute kõrvaldamine. Samuti tuleks lepinguga ette näha sobivad menetlused uute mittetariifsete tõkete ja muude asjatute kaubandustõkete vältimiseks, sealhulgas asjaomaste õigusaktide ja eeskirjade selguse abil. Lepingus tuleks käsitleda ka asukohanõudeid.

Tootepõhised mittetariifsed tõkked tuleks kõrvaldada nõudmise ja pakkumise alusel paralleelselt vastastikuse tariifsete soodustuste võimaldamisega. Pidades silmas vajadust edendada lepingu eesmärgi ja parandada turulepääsu sellisel tasemel, mis on suurem horisontaalsete eeskirjade abil saavutatud tasemest, peaks leping sisaldama mittetariifseid tõkkeid puudutavaid valdkondlikke kohustusi seoses muu hulgas selliste kaupadega, millega antakse panus kliimamuutuste vastasesse võitlusesse ja keskkonnakaitsesse, ning muid ühist pakkuvaid valdkondi.

## RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Leping peaks sisaldama riiklikke kaubandusettevõtteid käsitlevaid sätteid, milles hinnatakse konkurentsi võimalikku moonutamist ja sellest tingitud kaubandustõkkeid.

### Tehnilised eeskirjad, standardid ja vastavushindamismenetlused

Lisaks WTO tehniliste kaubandustõkete lepingu sätete kinnitamisele peaksid lepinguosalised kehtestama ka ulatuslikumad sätteid, mis tuginevad nimetatud sätetele ja täiendavad neid, selleks et lihtsustada pääsu üksteise turule.

Leping peaks sisaldama mitmeid üldisi põhimõtteid (proportsionaalsuse, põhjendamatute piirangute puudumise, läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtted) ning sätteid, mis tuginevad WTO eeskirjadele ja täiendavad neid. Lepingu eesmärgid peaksid muu hulgas hõlmama läbipaistvuse suurendamist, hea õigusloome tava edendamist, asjakohaste rahvusvaheliste standardite vastuvõtmist, tehniliste eeskirjade kooskõlastamise ja ühtlustamise poole püüdlemist rahvusvaheliste standardite põhjal, katsetamis- ja sertifitseerimisnõuete ühtlustamist, kohaldades näiteks riskipõhist lähenemist vastavushindamisele (kaasa arvatud enesehindamine valdkondades, kus see on võimalik ja asjakohane) ning sätteid, mille eesmärk on ühtlustada katsetusnõudeid mitmes prioriteetses valdkonnas ning edendada akrediteerimise kasutuselevõttu.

Ühtlasi peaks leping sisaldama sätteid, mille eesmärk on parandada teabe levitamist importijate ja eksportijate hulgas.

Läbirääkimiste käigus tuleks käsitleda uue lepingu ja olemasoleva vastastikuse tunnustamise lepingu vahelisi suhteid, et parandada selle rakendamist ja luua võimalused veelgi tõhusamaks koostööks.

Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmed

Lepinguosalised peaksid tuginema sanitaar- ja fütosanitaarmeetmeid käsitlevale WTO lepingule ja olema sellest ambitsioonikamad, et lihtsustada pääsu üksteise turule, kaitstes seejuures inimeste, loomade ja taimede elu ja tervist. Asjakohaseid rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni sätteid, Maailma Loomakaitse Organisastiooni eeskirju ja *codex alimentarius*'t arvesse võttes tuleks sanitaar- ja fütosanitaarmeetmeid käsitlevas peatükis käsitleda selliseid teemasid nagu läbipaistvus ja mittediskrimineerimine, põhjendamatute viivituste vältimine, ühtlustamine, samaväärsuse tunnustamine ja alternatiivsed meetmed, lepinguosaliste loomatervise- ja kahjuristaatuse tunnustamine, piirkondadeks jaotamine, kontrolli-, inspekteerimis- ja heakskiitmismenetlused, auditid, sertifitseerimine, impordikontroll, erakorralised meetmed, asutamise heakskiitmine eelneva kontrollita, püüe kohaldada kogu ELi hõlmavaid ekspordiloamenetlusi (üks üksus), õiguslane koostöö, tõhusam koostöö antimikroobiootikumiresistentsuse valdkonnas ning sellise mehhanismi loomine, millega lahendatakse kiirkorras sanitaar- ja fütosanitaarmeetmetega seotud konkreetseid kaubandusprobleeme.

Lepinguosaliselt eksporditud tooted peavad vastama importiva lepinguosalise kohaldatavatele sanitaar- ja fütosanitaarstandarditele.

Iga põhjendamatut sanitaar- ja fütosanitaarmeetmetega seotud kaubanduspiirangut ELi põllumajandustoodete suhtes tuleks arutada vabakaubanduslepingu üle peetavate läbirääkimistega samal ajal.

Läbirääkimiste käigus tuleks järgida nõukogu 20. veebruaril 1995 vastu võetud läbirääkimisjuhiste sätteid (nõukogu dokument 4976/95).

Lepinguga ei takistata mingil viisil Euroopa Liidu toimimise lepingus sätestatud ettevaatusprintsipi kohaldamist ELis.

Loomade heaolu

Lepinguga edendatakse jätkuvalt loomade heaoluga seotud koostööd ja teabevahetust, mis võimaldaks lepinguosalistel arutada muu hulgas võimalike kohustuste võtmist loomade heaolu samaväärsuse küsimustes.

Läbirääkimistes tuleks lähtuda loomade heaolu käsitlevatest ELi standarditest.

### Kaitsemeetmed

Lepingus peaks olema klausel kaitsemeetmete kohta, mille kohaselt võib kumbki lepinguosaline võtta asjakohaseid meetmeid kooskõlas WTO lepinguga 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) XIX artikli rakendamise kohta või WTO kaitsemeetmete lepinguga ja WTO põllumajanduslepingu artikliga 5. Lisaks tuleks lepinguga ette näha täiendavad konsultatsioonid ja tagada, et selliste kaitsemeetmete moonutav mõju kahepoolsele kaubandusele oleks võimalikult väike.

Liberaliseerimiskohustuste maksimaalseks täitmiseks ja vajaliku kaitse tagamiseks ning võttes arvesse probleemsete valdkondade spetsiifikat, peaks leping põhimõtteliselt sisaldama kahepoolset kaitseklauslit, mille abil kumbki lepinguosaline võib soodustused osaliselt või täielikult tühistada, kui teise lepinguosalise toote impordi kasv on niivõrd ulatuslik ja leiab aset sellistes tingimustes, et see tekitab või ähvardab tekitada märgatavat kahju omamaisele tööstusele.

### Dumpinguvastased ja tasakaalustusmeetmed

Lepingus peaks olema klausel dumpinguvastaste ja tasakaalustusmeetmete kohta, mille kohaselt kumbki lepinguosaline võib võtta asjakohaseid meetmeid dumpingu ja/või tasakaalustavate subsideerimiste vastu kooskõlas WTO lepinguga 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) VI artikli rakendamise kohta või WTO subsideerimiste ja tasakaalustusmeetmete lepinguga. Leping peaks hõlmama kõnealuses valdkonnas ka WTO eeskirjades ette nähtud kohustustest ulatuslikumaid kohustusi vastavalt ELi õigusnormidele ja varasematele lepingutele, sealhulgas läbipaistvust, avaliku huvi kontrolli ja väiksema tollimaksu reeglit.

Lepingus tuleks sätestada, et nn rohelise kasti maksed ei moonuta kaubandust ja seega ei tohiks neid põhimõtteliselt dumpinguvastaste ja tasakaalustusmeetmetega reguleerida.

**Teenustekaubandus, välismaised otseinvesteeringud ja digikaubandus**

Kooskõlas teenustekaubanduse üldlepingu (GATS) V artikliga peaks lepingul olema laialdane valdkondlik ulatus ja leping peaks hõlmama kõiki tarneviise. Lepingu kohaldamisalast ei tuleks jätta midagi välja *a priori*, v.a audiovisuaalteenused. Läbirääkimistest jäetakse välja GATSi I artikli lõikes 3 määratletud teenused, mida osutatakse valitsuse funktsioonide täitmisel. Läbirääkimiste eesmärk peaks olema teenustekaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute järkjärguline ja vastastikune asutamisega seotud liberaliseerimine, mille käigus kõrvaldatakse turulepääsu ja võrdse kohtlemise piirangud ning mis ulatuks kaugemale lepinguosaliste poolt WTO raames võetud kohustustest ja teenustekaubanduse lepingu sõlmimiseks peetud läbirääkimiste raames esitatud pakkumistest. Leping peaks sisaldama õigusnorme välismaiste otseinvesteeringutega seotud tulemuslikkusnõuete kohta.

Peale selle peaks leping sisaldama reguleerimis põhimõtteid. Selleks tuleks läbirääkimistel käsitleda järgmisi küsimusi:

- läbipaistvust käsitlevad õigusnormid;
- teenuste osutamisega seoses antud kvalifikatsioonide, litsentside või sertifikaatide, sh kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise raamistik;
- siseriiklikku õigust käsitlevad horisontaalsed sätted, näiteks need, millega tagatakse erapooletus ja nõuetekohane menetlemine seoses litsentseerimis- ja kvalifikatsiooninõuete ja -menetlustega, ning
- õigusnormid konkreetsete valdkondade kohta, eeskätt telekommunikatsiooniteenused, finantsteenused, tarneteenused ning rahvusvahelised mereveoteenused.

Arvestades kaubanduse üha suuremat digiteerumist, peaksid läbirääkimiste tulemusel valmivad eeskirjad hõlmama digikaubandust ja piiriüleseid andmevoogusid, tarbijate kaitset veebikeskkonnas, elektroonilisi usaldus- ja autentimisteenuseid, avatud internetiühendust, mittetellitud otseturundusteedaandeid ja rahvusvahelise rändluse tingimuste parandamist ning käsitlema põhjendamatuid andmete lokaliseerimise nõudeid, muutmata ega mõjutamata seejuures ELi isikuandmete kaitse eeskirju ning ilma et see piiraks ELi õigusaktide kohaldamist.

Leping ei tohiks välistada asjaomaste WTO eeskirjadega (GATSi artiklid XIV ja XIVa) põhjendatud erandite kehtestamist teenuste osutamise suhtes.

Leping võib sisaldada menetluslikke kohustusi seoses füüsiliste isikute sisenemisega lepinguosalise territooriumile ja seal ajutise viibimisega ärilisel eesmärgil vastavalt lepinguosaliste poolt 4. tarneviisi suhtes võetud kohustustele. Samal ajal ei tohiks miski lepingus takistada lepinguosalisi rakendamast oma siseriiklikke õigusnorme ja nõudeid riiki sisenemise ning seal viibimise kohta, tingimusel et nad ei muuda seejuures olematuks ega vähenda lepingust saadavat kasu. Jätkuvalt tuleks kohaldada ELis kehtivaid õigusnorme ja nõudeid töötingimuste ning töötajate õiguste kohta.

Lepingus tuleks kinnitada, et see ei takista ELil, selle liikmesriikidel ja nende riiklikel, piirkondlikel ja kohalikel ametiasutustel reguleerida majandustegevust avalikes huvides, et saavutada selliseid õiguspäraseid avaliku poliitika eesmärke nagu rahvatervise kaitse ja edendamine, sotsiaalteenused, riiklik haridus, ohutus, keskkond, avalik kord, sotsiaal- ja tarbijakaitse, eraelu puutumatus ja andmekaitse ning kultuurilise mitmekesisuse edendamine ja kaitse. ELi avalike teenuste kõrget kvaliteeti tuleks säilitada vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule ja eelkõige protokollile nr 26 üldhuviteenuste kohta ning võttes arvesse ELi sellekohaseid reservatsioone, kaasa arvatud teenustekaubanduse üldleping.

### Kapitali liikumine ja maksed

Lepingu eesmärk peaks olema kõrvaldada piirangud käesoleva lepingu alusel liberaliseeritud tehingutega seotud jooksvatelt maksetelt ja kapitali liikumiselt, samuti peaks leping sisaldama sillaklauslit. Leping peaks sisaldama kaitsesätteid ja erandolukordade sätteid (näiteks seoses liidu majandus- ja rahapoliitika ning maksebilansiga), mis peaksid olema kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu sätetega kapitali vaba liikumise kohta.

### Intellektuaalomandi õigused

Leping täiendab, kasutab ära ja arendab edasi intellektuaalomandi õiguste kaubandus aspektide lepingu kehtivaid sätteid, püüdes tagada igat liiki intellektuaalomandi õiguste suurema ning samuti asjakohase ja tõhusa kaitse ning täitmise tagamise.

Intellektuaalomandi õigusi käsitlev peatükk peaks hõlmama selliseid küsimusi nagu autoriõigus ja sellega kaasnevad õigused, kaubamärgid, disainilahendused, patendid, sordiaretus, avalikustamata teave, sh ärisaladuste kaitse, geograafilised tähised ning tõhustatud täitmise tagamine. Lepinguga tuleks püüda edendada intellektuaalomandi õiguste tõhusat täitmise tagamist, kaasa arvatud digikeskkonnas ja piiridel (mis hõlmab ka ekspordi).

Lepinguga tuleks lepinguosaliste vahel luua sobiv koostöömehhanism, et toetada intellektuaalomandi õigusi käsitleva peatüki rakendamist, ning regulaarne intellektuaalomandi alane dialoog, et soodustada teabevahetust vastavasisulise õigusloome arengu kohta, täitmisega seotud kogemuste vahetamist ning konsulteerimist seoses kolmandate riikidega.

### Geograafilised tähised

Leping peaks sisaldama sätteid, millega tagatakse geograafilise tähisega toodete (veinid, kange alkohol, põllumajandustooted ja toiduained) kokkulepitud loetelu otsene, kõrgetasemeline ja intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu artiklile 23 tuginev kaitse ja tõhus tunnustamine, mis muu hulgas hõlmab seoste tekitamist, paremat täitmise tagamist (sh halduslik/*ex-officio*), kooseksisteerimist varasemate heausksete kaubamärkidega, kaitset hilisema üldmõistelisuse eest ning sätteid uute geograafiliste tähiste lisamise kohta. Käsitleda tuleks individuaalsete varasemate õiguste küsimusi, mis on seotud näiteks taimesortide, kaubamärkide ja üldise või muu õiguspärase varasema kasutusega, et lahendada olemasolevad konfliktid rahuldaval viisil. Ühtlasi peaksid läbirääkimised hõlmama sätteid geograafiliste tähiste kaitse kohta kolmandate riikide turgudel.

Kõik lepingus loetletud geograafilised tähised peaksid olema kaitstud alates lepingu jõustumise kuupäevast.

Läbirääkimistel tuleks käsitleda seoseid asjaomase lepingu ning ELi ja Austraalia vahelise veinikaubanduslepingu vahel.

### Riigihanked

Lepingu eesmärk on laiaulatuslik ja parem pääs üksteise riigihanketurgudele, hõlmates rohkem sellest, mida sisaldasid Austraalia pakkumised WTO riigihangete lepinguga (GPA) ühinemiseks. Juurdepääsu tagamine peaks hõlmama laiaulatuslikult kõikide haldustasandite (sh kesk- ja piirkondliku tasandi) riigihankeid, kaasa arvatud kommunaalteenuste sektoris, riigi osalusega ettevõtete ja eri- või ainuõiguse saanud ettevõtetega seotud hankeid ning kaupade, teenuste ja ehitustöödega seotud riigihankeid. Seejuures võtavad mõlemad lepinguosalisel arvesse oma riigihankevaldkonna iseärasusi ja probleeme. Lepingus tuleks kaaluda ka avaliku ja erasektori partnerluste/kontsessioonidega seotud kohustuste hõlmamist kooskõlas asjaomases valdkonnas kohaldatavate õigusaktidega. Lepinguosalisel peaksid tagama kohtlemise, mis on vähemalt sama soodne kui kohalikele tarnijatele või teenuseosutajatele osaks saav kohtlemine.

## **RESTREINT UE/EU RESTRICTED**

Menetluslikud kohustused peaksid põhinema WTO riigihangete lepinguga kehtestatud eeskirjadel, korral ja nõuetel. Kohustustega tuleks eelkõige tagada hõlmatud hangete nõuetekohane menetlemine, nt tõhusa kontrollimehhanismi olemasolu, läbipaistvus, elektrooniliste vahendite kasutamine, kohalikku sisendit või kohalikku tootmist käsitlevate nõuete vältimine, mittediskrimineerivate eeskirjade lisamise võimaldamine, et võtta hankemenetluses arvesse keskkonna- ja sotsiaalseid kaalutlusi. Tuleks kaaluda konkreetset keelelist läbipaistvust, et tagada kohaldatavate riigihanke-eeskirjade ja olemasolevate hankevõimaluste selgus ning anda ettevõtjatele kergesti kättesaadavat teavet.

### **Kaubandus ja konkurents**

Leping peaks sisaldama konkurentsi käsitlevaid sätteid, mis hõlmavad konkurentsieeskirju ja nende täitmise tagamist, ning kõigi ettevõtjate suhtes kehtivaid monopolivastaseid ja ühinemisi käsitlevaid põhimõtteid. Leping peaks hõlmama üldisi täitmise tagamise põhimõtteid, sealhulgas läbipaistvuse, mittediskrimineerimise ning õiglaste ja nõuetekohaste menetluste kohta.

Leping peaks sisaldama tõhusaid ja siduvaid sätteid subsiidiumide kohta kooskõlas ELi standardite ja riigiabi käsitlevate põhimõtetega. Samuti peaks leping sisaldama siduvaid sätteid riigi osalusega ettevõtete, määratud monopolide ja eri- või eelisõigustega ettevõtete kohta, selleks et need ei moonutaks konkurentsi ega tekitaks takistusi kaubandusele ja välismaistele otseinvesteeringutele.

### **Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad**

Leping peaks sisaldama spetsiaalset peatükki VKEde kohta. Leping peaks aitama VKEdel lepinguga pakutavaid kaubandusvõimalusi täiel määral ära kasutada, muu hulgas suurendades väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate teadlikkust ning parandades nende juurdepääsu kaubandus- ja investeerimisvõimalusi puudutavale teabele ning kasulikule teabele, mis käsitleb ettevõtluse, sealhulgas riigihangetega seotud norme ja menetlusi.

**Kaubandus ja kestlik areng**

Leping sisaldab sätteid kaubanduse ja kestliku arengu tööjõu- ja keskkonnaaspektide kohta, mis on kaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute kontekstis asjakohased. See peaks edendama kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamist. Leping peaks hõlmama sätteid, mis aitavad järgida ja tulemuslikult rakendada asjaomaseid rahvusvahelisel tasandil kokku lepitud põhimõtteid ja eeskirju, sealhulgas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) tööõiguse põhireeglid ja põhikonventsioonid, ja mitmepoolseid keskkonnakokkuleppeid, kaasa arvatud kliimamuutustega seotud kokkulepped, eelkõige Pariisi kokkulepe, ning kliimamuutuste tagajärgede leevendamise seotud mitmepoolseid algatusi, näiteks Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) raames käivitatud algatused. Leping peaks sisaldama iga lepinguosalise kohustust teha jätkuvat ja pidevat tööd ühe ILO põhikonventsiooni – vanuse alammäära konventsioon (C138) – ratifitseerimiseks.

Lepingus tuleks kinnitada lepinguosaliste õigust võtta vastu tööjõu- ja keskkonnaalaseid õigusakte oma rahvusvaheliste kohustuste kohaselt ja edendades kõrget kaitse taset, võttes selleks muu hulgas arvesse kõige keskkonnasõbralikumaid valikuvariante. Lepingus tuleks korrata ettevaatusprintsipi järgimist. Lepingus tuleks sätestada, et omamaise tööjõu kaitse ja keskkonnakaitse taset ei tohi langetada kaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute soodustamise eesmärgil. See peaks hõlmama kohustust mitte jätta jõustamata tööjõu- ja keskkonnaalaseid õigusakte ega teha nende suhtes erandeid.

Lepinguga tuleks soodustada kaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute suuremat panust kestlikku arengusse, muu hulgas selliste teemade käsitlemisega nagu keskkonna- ja kliimasõbralike kaupade ja teenustega kauplemise lihtsustamine ning vabatahtlike kestlikkuse tagamise kavade ja ettevõtja sotsiaalse vastutuse edendamine, võttes arvesse rahvusvaheliselt tunnustatud dokumente ja innustades lepinguosalisi rakendama rahvusvahelisi tavasid, muu hulgas OECD ja valdkonnaspetsiifilisi juhendeid.

Samuti peaks leping sisaldama kohustusi, mille abil edendada kauplemist õiguspäraselt omandatud ja säästvalt majandatud loodusvaradega, eelkõige seoses bioloogilise mitmekesisuse, loomastiku ja taimestiku, vee-ökosüsteemi ning metsandus- ja kalandustoodetega, ning hõlmama asjaomaseid rahvusvahelisi dokumente ja tavasid. Ühtlasi tuleks lepingus edendada vähesaastavat ja kliimamuutustele vastupanuvõimelist arengut soodustavat kaubandust.

## **RESTREINT UE/EU RESTRICTED**

Lepingus tuleks sätestada eespool nimetatud sätete tulemuslik rakendamine ja järelevalve ning lepinguosaliste vaheliste võimalike vaidluste käsitlemise ja lahendamise mehhanism; samuti tuleks lepingus sätestada kodanikuühiskonna osalemine, sealhulgas korrapärane konsulteerimine ja kommunikatsioon.

### **Energia ja toorained**

Leping peaks sisaldama sätteid energia ja toorainete nende aspektide kohta, mis on seotud kaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringutega. Leping peaks seadma eesmärgiks tagada avatud, läbipaistev, mittediskrimineeriv ja prognoositav ettevõtluskeskkond ning piirata konkurentsivastast tegevust selles valdkonnas, uurimise ja tootmise vallas ning taristule juurdepääsul. Leping peaks hõlmama uurimist puudutavaid erieeskirju, uurimis- ja tootmislitsentse, turulepääsu käsitlevaid erieeskirju, eeskirju, millega tagatakse kolmandate poolte jaoks mittediskrimineeriv juurdepääs ülekande- ja jaotusvõrkudele, ning sätteid taastuvate energiaallikate võõrandamise kohta. Leping peaks hõlmama ka eeskirju, millega toetatakse ja soodustatakse kaubandust ja välismaiseid otseinvesteeringuid taastuenergia valdkonnas. Ühtlasi peaks leping edendama koostööd eespool nimetatud valdkondades. Lepinguga tuleks edendada kestliku ja ohutu, vähese CO<sub>2</sub>-heitega majanduse arengut, näiteks investeeringuid taastuenergiatesse ja energiatõhusatesse lahendustesse.

### **Õigusaktide läbipaistvus**

Leping peaks sisaldama sätteid järgmise kohta:

- avaldamine, sealhulgas üldkohaldatavate meetmete üldsusele kättesaadavaks tegemine mittediskrimineerival viisil ja piisavalt vara, et üldkohaldatavate meetmete kohta oleks võimalik esitada märkusi;
- päringud ja kontaktpunktid ning mehhanismid, mille abil oleks võimalik vastata huvitatud isikute küsimustele kavandatavate või kehtivate meetmete kohta;

- õigusaktidel põhinevad ja nendega kooskõlas olevad haldusmenetlused, millega tagatakse, et teave üldkohaldatavate meetmete toimimise kohta on huvitatud isikutele kättesaadav ning et menetlusest mõjutatud isikutel on enne lõplikku haldustoimingut piisavalt võimalusi oma seisukoha esitamiseks;
- asjakohased võimalused lepinguga hõlmatud valdkondadega seotud haldustoimingute läbivaatamiseks ja edasikaebamiseks;
- kvaliteetsete õigusaktide ja heade haldustavade edendamine.

### **Õiguslane koostöö**

Leping peaks kaubanduse hõlbustamist silmas pidades sisaldama valdkonnaüleseid põhimõtteid õigusliku sidususe ja läbipaistvuse kohta, et töötada välja, võtta vastu ja rakendada kaupu ja teenuseid käsitlevad õigusaktid, mis oleksid toimivad, kulutõhusad ja paremini ühitatavad. Leping peaks sisaldama sätteid teabevahetuse soodustamise, heade reguleerimistavade laiema kasutamise ning õiguslase koostöö tugevdamise kohta, võttes arvesse lepingu üldpõhimõtteid ja -eesmärke, eelkõige läbipaistvust ja õigust võtta vastu õigusnorme.

Selleks tuleks kaaluda võimalust lisada sätteid ELi reguleerivate asutuste ja asjaomaste Austraalia asutuste vahelise vabatahtliku õiguslase koostöö kohta teatavates praeguse raamistikuga hõlmamata valdkondades ning mehhanismid selliste võimalike tõkete kindlakstegemiseks, mida saab kõrvaldada õiguslase koostöö kaudu.

### Institutsioonilised ja lõppsätted

Lepingu ja raamlepingu vahel tuleks luua selge õiguslik ja institutsionaalne side. See peaks tagama välise kooskõla eelkõige asjakohaste sätete olemasolu, kohaldamise ning kohaldamise peatamise ja lõpetamise vahel.

Lepinguga tuleks luua konkreetne katuseorganisatsioon, kes kontrolliks lepingu rakendamist. Konkreetsete valdkondade komiteesid või töörühmi võib asutada vastavalt vajadusele ja need peaksid tegutsema katuseorganisatsiooni raames.

Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikele 3 võib komisjon esitada nõukogule soovitusi võimalike täiendavate läbirääkimisjuhiste kohta.

### Vaidluste lahendamine ja vahendus

Leping peaks sisaldama tõhusat ja siduvat vaidluste lahendamise mehhanismi koos kiirendatud menetlusega, eelkõige vahekohtu koosseisu ja -menetluse puhul. Vaidluste lahendamise mehhanism peaks olema läbipaistev, avatud ning tuginema WTO ja muude vabakaubanduslepingute puhul saadud kogemustele. See peaks sisaldama sätteid konsulteerimise ning paindliku ja kiire vahendusmehhanismi kohta.

### Ülderandid

Leping peaks sisaldama selle asjakohaste osade suhtes kohaldatavaid ülderandeid, mis on muu hulgas seotud turvalisuse, maksebilansi, usaldatavusnõuete täitmise järelevalve ja maksustamisega ning mis põhinevad vastavatel WTO lepingute artiklitel.

Autentsed keeled

Leping, mis peaks olema kõikides ELi ametlikes keeltes võrdselt autentne, peaks sisaldama asjakohast keeleklauslit.

Muud küsimused

Lepingus tuleks rõhutada tarbijakaitseküsimuste tähtsust ja toetada tõhusa tarbijakaitse rakendamist.

Pärast komisjoni analüüsi, enne konsulteerimist kaubanduspoliitika komiteega ja kooskõlas ELi aluslepingutega võib leping sisaldada sätteid, mis käsitlevad muid kaubandus- ja majandussuhetega seotud valdkondi, mille vastu on läbirääkimiste käigus näidatud üles vastastikust huvi.

DECLASSIFIED